
OBSAH

SEZNAM ZKRATEK	7
PŘEHLED POLITICKÝCH STRAN, VOJENSKÝCH A BEZPEČNOSTNÍCH ORGANIZACÍ	9
PŘEDMLUVA	11
ČÁST 1: ÚVODNÍ ČÁST	
1. OHNISKA NAPĚTÍ NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ	17
2. LIBANON JAKO PRŮSEČÍK VLIVŮ	19
3. OBLAST ZKOUMÁNÍ	22
3.1 Vnitřní a vnější aktéři, faktory	22
3.2 Libanonizace	26
3.3 Konflikty	27
3.4 Zhodnocení dosavadního stavu poznání a vybraných pramenů	29
ČÁST 2: SOUPEŘENÍ VELMOCÍ A JEJICH VLIV NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ	
1. NOVODOBÉ TEORIE MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ	37
1.1 Neorealismus	37
1.2 Sociální konstruktivismus	39
2. AKTÉŘI MEZINÁRODNÍ POLITIKY NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ.	43
2.1 Země Blízkého a Středního východu	43
2.1.1 Sýrie	43
2.1.2 Izrael	67
2.1.3 Írán a hnutí Hizballáh	80
2.2 Západní (euroamerické) státy	90
2.2.1 Francie	90
2.2.2 Spojené státy americké (USA)	97
2.3 SSSR a Rusko	123

ČÁST 3: LIBANON – STŘETÁVÁNÍ, PROLÍNÁNÍ, KOEXISTENCE

1. VÝVOJ LIBANONU OD 19. STOLETÍ DO ROKU 1945	135
1.1 První střet mezi konfesními komunitami Libanonu	135
1.2 Zrození konfesní demokracie	140
1.3 Vývoj Libanonu od roku 1918 do vyhlášení nezávislosti	146
1.3.1 Proudý nacionalismu objevující se v Libanonu.	147
1.3.2 Postoj jednotlivých konfesních skupin k mandátnímu zřízení	149
1.3.3 Vnitropolitický vývoj Velkého Libanonu	154
1.4 Národní pakt.	159
2. MEZINÁRODNÍ VZTAHY NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ A JEJICH VLIV NA VÝVOJ V LIBANONU DO ROKU 1975.	164
2.1 Vnitropolitický vývoj v Libanonu do roku 1975	164
2.1.1 Ekonomický rozkvět Libanonu v 50. letech 20. století	164
2.1.2 Období vlády klientelismu a prvních prezidentů.	165
2.1.3 Otřes v roce 1958	168
2.1.4 Období šihábismu	172
2.2 Vliv arabsko-izraelských válek na vývoj v Libanonu – ekonomické a politické dopady	175
2.2.1 První arabsko-izraelská válka v roce 1948	175
2.2.2 Suezská krize – druhá arabsko-izraelská válka	181
2.2.3 Šestidenní válka v roce 1967	185
2.2.4 Čtvrtá arabsko-izraelská válka v roce 1973.	189
2.2.5 Vliv arabsko-izraelských válek na vývoj v Libanonu	191
2.2.6 Palestinská otázka v Libanonu – Káhírské dohody.	196

ČÁST 4: LIBANON – BITEVNÍ POLE VELMOCÍ

1. OBČANSKÁ VÁLKA V LIBANONU V LETECH 1975–1976	205
1.1 Krizový stav libanonské společnosti.	205
1.2 Občanská válka v Libanonu	207
1.3 Vnější aktéři v libanonské občanské válce	214
1.4 Summit v Rijádu v říjnu 1976 – konec občanské války	225
1.5 Shrnutí libanonské občanské války včetně analýzy vnějších aktérů.	227
2. VNITROPOLITICKÝ VÝVOJ V LIBANONU NA KONCI 70. LET 20. STOLETÍ	231
2.1 Operace Lítání a její důsledky pro Libanon	232
2.2 Projekt hegemonie falangistů	236

ČÁST 5: LIBANON – TĚŽKÁ CESTA K MÍRU

1. VNITROPOLITICKÝ VÝVOJ LIBANONU V 80. LETECH 20. STOLETÍ	245
1.1 Konflikt mezi Libanonskými silami a syrskou armádou o město Zahlé	247
1.2 Křesťanská a muslimská jednota – společný požadavek na stažení syrské armády z Libanonu	250
1.3 Izraelská vojenská operace Mír pro Galileu	251
1.4 Vývoj Libanonu po odchodu OOP – odezvy konfesních skupin	254
1.5 Sabra a Šatíla	255
1.6 Období vlády prezidenta Amína Džumajjila, izraelsko-libanonská smlouva	256
1.7 Konference ve švýcarském Lausanne	261
1.8 Přesun izraelské armády v jižním Libanonu	263
1.9 Tripartitní dohoda	266
1.10 Syrský vojenský návrat do Libanonu	266
1.11 Americko-syrský diktát	269
1.12 Libanon za vlády generála Aúna	272
2. TÁ'IFSKÉ MÍROVÉ DOHODY	275
2.1 Analýza dohod z Tá'if	275
2.2 Libanon po Tá'ifských dohodách	277

ČÁST 6: LIBANON – HROZNY POMSTY

3. VNITROPOLITICKÝ VÝVOJ LIBANONU V 90. LETECH 20. STOLETÍ	283
3.1 Období stability a rekonstrukce země v první polovině 90. let	283
3.2 Libanon v syrsko-izraelsko-amerických rozhovorech – Madridská konference	286
3.3 Izraelská vojenská operace Hrozny hněvu I.	288
3.4 Vývoj v Libanonu za prezidentství Emila Lahúda.	290
3.5 Ekonomická a politická situace na přelomu 20. a 21. století	293
4. VNITROPOLITICKÝ VÝVOJ V LIBANONU NA POČÁTKU 21. STOLETÍ	297
4.1 Izraelská vojenská operace Hrozny hněvu II	298
4.2 Jižní Libanon – příklad působení vnitřních a vnějších aktérů	305
4.2.1 Odsun izraelských vojáků z jižního Libanonu	309
4.2.2 Šibá' a v izraelsko-libanonsko-syrských vztazích	310
4.2.3 Důsledky izraelského odsunu	311
4.2.4 Okupované území jižního Libanonu	314

ČÁST 7: LIBANON – MALÁ ZEMĚ BEZ OCHRANY

5. MEZINÁRODNÍ A REGIONÁLNÍ ORGANIZACE	319
5.1 Organizace spojených národů (OSN)	319
5.2 Liga arabských států (LAS)	324
5.3 Mezinárodní organizace frankofonie	327

ČÁST 8: ZÁVĚR

1. ZÁVĚREČNÉ ZAMYŠLENÍ.	335
2. PROGNÓZA DALŠÍHO VÝVOJE	340
3. LIBANON – MULTIKULTURNÍ STÁT	343
4. ZHODNOCENÍ HYPOTÉZ.	345
4.1 Spojené státy americké (USA).	346
4.2 Francie	347
4.3 Rusko.	347
4.4 Izrael	347
4.5 Sýrie	348
4.6 Írán, Hizballáh	348
4.7 Mezinárodní organizace	349

PŘÍLOHY

RESUME	372
PRAMENY A LITERATURA	375
O AUTORCE	385
REJSTŘÍK	387